

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur vestitus podêre apparuerit. Vidi similem filio hominis vestium podêre.
Sectio IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

illum nutricis more tractaret, quemadmodum ipse sua illa querimonia testatur Numer. II. Nunquid ego concepim omnem hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicas mihi, Nunc. II. II. porto eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix infantulum? Nec vero huic secundæ nostræ rationi officit, quod inferius hic idem similis filio hominis seuerè cum Angelis Ecclesiarum, id est, Episcopis, utrumque enim adhibendum est, & comitas seueritate temperanda, iuxta illud Iob. c. 29. Si quando ridebam ad eos, non credebant, & lux vultus mei non cadebat in terram, id est, tanta mea erat grauitas, ut si quando cum illis loquens riderem, adhuc tamen timerent, & reuerentiam seruarent. Illud enim significat (Lux vultus mei non cadebat in terram) seu ut habetur in Hebræo, Lucem vultus mei non abiciebant, id est, vultum meum lætum, atque hilarem non contemnebant: quam expositionem sic paucis complectitur D. Gregorius libr. 20. Moralium cap. 3. Talis, inquit, debet esse dispensatio regimini, ut is qui præest ea se circa subditos mensura moderetur, quatenus & aridus sine iudicio debeat, & iratus amari, ut cum nec nimia lætitia vilem reddat, nec immoderata seueritas odiosum. Et eodem libro cap. 8. ponderas illud Iob, quod habetur eodem capite. Cum sederem quasi rex circumstante exercitu, eram tamen inuidentium consolator. Hortatur Prælatos ut seueritatem benignitate temperent, exemplo illius Samaritani qui eius quincidit in latrones, vulneribus, vinum simul & oleum infudit. Luca 10. Ut per vinum, inquit, mordeatur tū vulnera, per oleum sanantur: quare miscenda est lenitas cum seueritate, faciendumque quoddam ex utroque temperamentum, ut neque multa asperitate exulceretur subditi, neque nimia benignitate soluantur. Vnde et illud Psalm. 22. Virga tua, & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Virga enim percutimur, & baculo sustentamur. Si ergo est distinctio virgæ, quæ feriat, sit & consolatio baculi quæ sustentet, id quod etiam in arca fœderis fuit expressum, in qua cum legis tabulis virga simul, ac mæna coniuncta fuerunt, quia cum scripturæ sacræ sciētia in boni rectoris pectore virga dīctiōnis, & mæna dulcedinis esse debet. Tertia & postrema ratio, est in medio candelabrorum aureorum per protectionem, curam atque prouidentiam, ut præsto sit ad emungenda candelabra, ne fidei lumen extinguatur, ne spes labet, nec charitas refrigescat, nec corruat disciplina: ex quo duci potest argumentum pro residentia Prælatorum, ut etiam ipsi exemplo Christi sint in medio candelabrorum, id est Ecclesiarum. Quemadmodum seuerè statuit Concil. Trident. sessio. 6. decreto de reformatione cap. 1. & sess. 23. decreto item de reformatione cap. 1. Residentiæ necessitatem, obligationemque Patres omnes exaggerant, præcipuè verò D. Athanasius patriarcha Constantinopolitanus, multis in locis veluti in epistola ad Episcopum Sardensem, ubi inter alia sic ait, ἡ ἐλπίς τοῦ Θεοῦ ἡ μὴ ἀλλοτρίως ἀποβῆναι τῆς ἐκείνου ἀποστολῆς, hoc est diuinis oraculis seu statutis ne minimum quidem permittentibus impune aliquem pastorem à grege abesse: legendus est idem in epistola quam scripsit ad omnes Episcopos, & in epistola ad Episcopum Cretæ volenti proficisci ad suam Episcopatum, & in epistola ad Episcopum Apamæ, & in epistola ad Imperatorem, ut Episcopos ad suam dioceses ire iubeat.

Cur vestitus podere apparuerit.

Vidi similem filio hominis vestitum podere.

SECTIO IIII.

RATIO prima est Bedæ, & Richardi de sancto Victore, ad significandam naturam humanitatis, in qua Christus semetipsum tanquam verus sacerdos

VIE. CAS
IN
APOCALYPTICIS
LIB. II. CAP. 17.

Virtus pas-
sionis Christi
Ezech. 1.

Patri pro nobis obtulit, erat enim podêris vti diximus, vestis sacerdotalis: est au-
tem hæc vestis talaris, id est, vsque ad talos demissa, quia virtus passionis Christi ad
infimos quosque fideles pertingit: vnde & Ezechielis 1. homo ille, qui in throno
sapphyrino coësedebat, Christumque significabat, similitudinem electri præfere-
bat, quod vim habet paleas attrahendi, quia Christus non solum magnates &
principes, sed etiam infimos quosque de plebe, passionis sue virtute seruat, & ad
cælum vsque vbi nunc est, eum paleas electrum, trahit: quod autem è cælo hoc est
tanto interuallo, paleas in terra positas possit attrahere, electri est diuina planè ad
attrahendū efficacia præpollentis. Vel certe podêrem possumus amorem integ-
pretari, qui talaris fuit in Christo, id est, vsque ad finem vitæ pertingens, iuxta il-
lud Ioannis 13. *Cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos.* Est enim tala-
ris vestis perseverantiæ Symbolum, vt auctor est D. Gregorius lib. 1. Moralium
cap. vltim. expendens quod solus Ioseph inter fratres talarium habuisse
perhibetur. Genes. 37. cum dicitur. *Nudauerunt eum tunica talaris, & polymita,* quia
Ioseph inter fratres vsque ad finem iustus perseverasse describitur. *Quid enim, inquit,*
est talaris tunica nisi actio consummata: quasi enim tota vita tunica talium corporis operit, cum bo-
na actio ante Dei oculos, vsque ad vitam terminum pergit. Eandem tunicam talaris expo-
silio traditur ab Eligio Nouiomeni Episcopo tomilia 11. ad pœnitentes, & refer-
tur in appendice Bibliothecæ sanctoꝝum Patrum, vbi addit idem significari à
Christo cum de se ait hoc ipso cap. *Ego sum Alpha, & Omega,* id est, principium &
finis, vt nimirum nõ solum bono principio contenti simus, sed finem boni habere
studeamus. Hæc autè eò pertinent, vt proposito nobis ante oculos Christi cruen-
to in cruce sacrificio, quod tanquam verus sacerdos in humanitate peregit, amo-
rèque illo singulari, quo nos in finem vsque dilexit, in eius quoque nos amorem
ardentiùs incitemur.

Talaris tu-
nicam Chri-
sto, quid.
Ioan. 13.
D. Greg.
Gene. 37. 23.

Eligius.

Ezech. 1.
Septuaginta
D. Hieron.

Secundò, Apparuit vestitus podêre, veste isquam sacerdotali ad terrorem in-
cutiendum peccantibus: declarat namque iudicium, quo nunc singulos, in fine
autem mundi iudicaturus est vniuersos, ad forum etiam interitis vt pote sacerdo-
tale pertinere. Itaque se omnia, siue merita, siue demerita certo nosse, de illisque
sententiam daturum, quo eodem mysterio Ezechielis 9. apparuit etiam vestitus
lineis, seu podêre, vt Septuaginta transtulerunt, & habens ad renes atramentar-
ium scriptoris, quia omnia quæ agimus diligenter notat, accuratèque describit,
vt iudicet, sicut eo loco interpretatur D. Hieron.

Iustitia Chri-
sti indumen-
tum.
Esaie 61. 10.
Eccle. 27. 9.
Iob 29. 41.
D. Greg.

Tertiò, ad probitatem vitæ, morumque integritatem commendandam fide-
bus apparuit vestitus podêre, id est, iustitia, seu sanctitate, quæ indumentum Chri-
sti, & cuiusuis iusti appellatur iuxta illud Esaie 61. *Indumento iustitia circumdedit me:*
cui concinit illud Ecclesiastici 27. *Si sequaris iustitiam apprehendes illam & indues quasi*
podêre honoris: & est sensus, sua quæque iustitia, atque virtute indui veluti honorifica
quadam veste talari, quæ totum hominè tegit, ornaturque: sic etiã Iob cap. 29. Iustitia
inquit, inductus sum, & vestivi me quasi vestimento. Quem locum expendens D. Greg.
lib. 19. Moralium cap. 16. *Vestimento, inquit, cum vestimur ex omni parte circumdamur: ille er-*
*go iustitia sicut vestimèto vestitur qui se vndique bono opere protegit, & nullam partem acti-
onis sue peccato nudam relinquit, nam qui in quibusdam actionibus iustus est, in alijs iniustus, quasi*
hoc latus cooperuit, illud nudavit, nec iam bona sunt opera, quæ subortis alijs prauis operibus
inquinantur, iuxta illud Ecclesiastici 9. Qui in vno peccauerit, multi bona perdet. Et Iacobi
2. Quicumque totam legem seruauerit, offendat autem in vno, factus est omnium reus.

Eccle. 9. 8.
Iacob. 2. 10.

Quarto, & positemo. Podêrem possumus Ecclesiam accipere, quam Christus
ipse induit, vt sua ipsius persona pretiosam, & illustrem faceret: sicut autè podêris
tunica

tunica erat admodum stricta nullamque rugam efficiens, si tunicam lineam non hyacinthinam intelligas, vt diximus hoc ipso Exegetico, Sectione prima, ita Paulus docet Ecclesiam ita gloriosam à Christo effectam esse, vt nubem haberet rugam, ad Ephesios. 5. *Vt exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam non habentem maculam aut rugam: propterea namque Ecclesia laboribus & persecutionibus nimis extenditur, ne rugam habeat quemadmodum docet D. Augustinus in Psalm. 132. Vesp. Ad Ephes. inquit, sacerdotalis Ecclesiam significat, de qua loquitur Apostolus ad Ephesios 5. Quae mundatur, vt non habeat maculam, extenditur, vt non habeat rugam, vbi eam extendit Gallo nisi in ligno: videmus quotidie à fullonibus tunicas quodammodo crucifigi, crucifiguntur enim vt rugam non habeant. Hæc ille. De huius vestis mundatione multa superiori Exegetico Sect. vndecima diximus ad illa verba, *Lauis nos in sanguine suo: Vbi Ecclesiam esse Christi pallium & indumentum confirmauimus. Omnes istæ rationes cum ipsa visione probè cohærent, ostendunt enim se hoc loco Christus omnium fidelium habentem curam & prouidentiam, sacerdotem, ac iudicem & summa cum sanctitate ac iustitia Ecclesiam administrantem.**

*Ecclesiam
Christus fecit
gloriosam.
D. August.*

Cur fuerit præcinctus ad mammillas zona aurea.

Ex præcinctum ad mammillas zona aurea.

SECTIO V.

NON tantum materia nobilitate, & compositionis elegantia, sed mysteriorum quoque venustate pulcherrima est hæc zona aurea, qua ille *simili filio hominum præcinctus erat ad mammillas*: Atque in primis illud quarimus, Cur Christus Dominus in testamēto veteri, id est, Danielis 10. accinctus renibus: in nouo autē testamēto, id est hoc loco, ad mammillas accinctus apparuerit, etenim quamuis ille apud Danielē angelus fuerit, & vt quidam arbitrantur Gabriel, tamen Christū representabat, quemadmodum, & hic qui Ioanni apparuit, nō Christus sed angelus fuit, qui Christū referebat, vt ipse in initio suæ Apocalypsis testatur, cum ait, *Loquens per angelum suum seruo suo Ioanni*. Merito igitur dubitare quis possit cur illic ad renes, hic ad mammillas præcinctus appareat: & illic quidē auro obryzo, hic autem zona aurea: cui quæstioni sic respondet Richardus de S. Victore. *In veteri, inquit, testamento visus est angelus Propheta cinctus renibus, quia ibi carnis opera expressius prohibebantur, In nouo autem Ioanni visus est angelus præcinctus ad mammillas, quia nunc vel ipsæ cogitationes illicitæ manifeste refranantur: qui enim non inquinamentum carnis, quod veteri testamento iam fuerat interdictum, sed inquinamentum spiritus quod in nouo arctius est prohibitum, restringere veniebat, non ad renes, sed ad mammillas præcinctus debuit apparere. Hanc eandem responsionem clarius proponit Pannomus. *Apud Danielē, inquit, præcinctus ad renes apparet, quia scriptura veteris testamenti ipsum opus luxuria arceat, nouum autem testamentum etiam ipsas cogitationes, dicente Domino: Matth. 5. Qui videt mulierem ad concupiscendum eam, iam macha: us est eam in corde suo. In peccate igitur præcinctus apparet, quia cogitationes pectoris & cordis cauet. Eadem ratio traditur ab Hugone Cardinale & Ambrosio Ansberto, eamque sequitur Glossa in hunc locum: Porro vtrobique aurum apparet: etenim apud Danielē rene auro obryzo, hic autem mammilla zona aurea præcinguntur, quia tam exterior castitas quam interior, ex charitate, quæ per aurum significatur proficisci debet. Quanquam & in hoc discrimen legis veteris & nouæ nō mediocriter apparet, Zona enim aurea, quæ melior est, & delicatior, maiorem charitatem indicat, quam aurum, obryzum, quod adhuc duritiem retinet, nec tantam**

*Dan. 10.
Cur Christus
in veteri
testamento ad
renes, in nouo
autem ad
mammillas
accinctus ap-
paruerit.
Rich. de San-
cto Vict.
Euangelica
perfectio.
Pannom.
Matth. 5. 28.
Hug. de Corr.
in Ambrosio
Ansbert.
Gloss.
Veteris
nō a lege
discrimen.*